

Den Norske Turistforening	
DNT Oslo og Omegn	
DNT Drammen og omegn	
DNT Nedre Glomma	
DNT Vansjø	
DNT Telemark	
DNT Vestfold	
Larvik og Omegns Turistforening	

Klima- og miljødepartementet

Oslo, 12.12.2025

Innspill fra DNT til ny plan for Oslofjorden

Vi viser til Klima- og miljødepartementets invitasjon av 31.oktober 2025 til å gi skriftlige forhåndsinnspill til ny plan for Oslofjorden.

Den Norske Turistforening (DNT) ble etablert i 1868 og er Norges største friluftslivsorganisasjon med over 330.000 medlemmer. DNT arbeider for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv, for sikring av allemannsretten og friluftslivets natur- og kulturgrunnlag. Organisasjonen består av 56 medlemsforeninger med tilknyttede lokallag som har ansvar for til sammen mer enn 600 hytter og 22.000 km med T-merkede stier. DNT Oslo og Omegn, DNT Drammen og omegn, DNT Nedre Glomma, DNT Vansjø, DNT Telemark, DNT Vestfold og Larvik og Omegns Turistforening er de syv sentrale medlemsforeninger med tilknyttede lokallag rundt Oslofjorden, og de har til sammen ca. 158 000 medlemmer. Medlemsforeningene tilrettelegger for friluftsliv i regionen gjennom hytter, ruter og aktiviteter.

Generelt om Oslofjorden og behovet for ny plan

Oslofjorden er et svært viktig natur- og friluftslivsområde for store deler av Norges befolkning, og vi ser derfor med bekymring på Oslofjordens tilstand knyttet til blant annet forurensing og nedbygging av strandsonen. For fremtidens Oslofjord er det avgjørende at det både iverksettes og følges opp virkningsfulle tiltak, og at det er politisk vilje til å gjøre nødvendige prioriteringer. DNT er opptatt av at vi har en ren og attraktiv kystlinje med mulighet for et aktivt og allsidig friluftsliv med gode opplevelsverdier. Vi er positive til arbeidet med en ny plan både for å videreføre pågående tiltak, men ikke minst for å forsterke det videre arbeidet for å redde Oslofjorden. Dette krever en ambisiøs tiltaksplan med hensyn på natur og friluftsliv, som samordner innsats og virkemidler samt sikrer nødvendig og effektiv gjennomføring.

Innspill til arbeidet med ny plan og forslag til tiltak

Prosess, organisering og oppfølging

Det er behov for en kraftfull tiltaksplan for Oslofjorden, som er tydelig på hvem som har overordnet ansvar og hvem som har sektoransvar for de ulike tiltak og deler av gjennomføringen. I tillegg bør alle nivåene i forvaltningen med relevante ansvarsområder for natur og friluftsliv involveres i oppfølging av målene som det skal styres etter. Her spiller også frivillige organisasjoner en viktig rolle, blant annet som tilrettelegger av kyststier og pådriver for allmennhetens tilgang til friluftslivsområder. Planen bør også tydeliggjøre hvordan ulike aktører må samarbeide for å få en god nok koordinering av tiltakene. I tillegg bør planen vise hvordan ulike målkonflikter kan skape utfordringer i arbeidet, og hvilke vurderinger som må gjøres for å unngå at disse fører til manglende fremgang.

Livet i sjøen

En levende fjord er viktig for et velfungerende økosystem og en forutsetning for utøvelse av et mangfoldig friluftsliv. Styrking av arbeidet rundt rensing av avløp og avrenning fra jordbruk er vesentlig. Det bør også intensiveres tiltak knyttet til avrenning fra veier, som innehar blant annet tungmetaller og mikroplast fra bildekk. Utviklingen hos sentrale fiskebestander bør overvåkes i tilknytning til de ulike tiltakene i fiskeforbudet som innføres fra nyttår, og det må rettes innsats mot tilstrekkelig informasjon om og tilsyn av fiskeforbudet.

Mulighet til et rikt friluftsliv

Opphold i og ved sjøen er viktig for mange. Her spiller både tilgjengeligheten til fjorden og en levende fjord en rolle for et allsidig friluftsliv. Planen bør bidra til å sikre at det økende antallet mennesker som ønsker å oppholde seg på og ved fjorden får mulighet til dette. Problemstillinger knyttet til blant annet hvordan vi må bruke sjøen for ikke å overforbruke den bør inngå i arbeidet. Videre også hvilke hensyn allmennheten må ta for å bidra til å opprettholde livet i fjorden. Ikke minst er tilgjengeliggjøring av god informasjon viktig, og ekstra midler som kan stimulere til å prioritere tilrettelegging.

Fartsrestriksjoner på sjøen

Antall fritidsbåter i Norge har økt kraftig og vi har fått økt trafikk av hurtiggående og støyende fritidskjøretøy, inkludert vannscootere. Flere fartøy og høy fart gir mer støy og økt risiko for ulykker, og reduserer trivselen for andre som befinner seg ved og på sjøen, både badegjester, andre båtførere, padlere, roere og seilere. Flere steder kan høy fart også forstyrre og fortrenge sjøpattedyr og fugleliv. Det er behov for tiltak for å redusere den negative påvirkningen fra motorisert ferdsel på sjøen.

Allmennhetens tilgang til strandsonen

På tross av at vi har et byggeforbud i strandsonen så fortsetter den negative utviklingen med både nedbygging og privatisering av strandsonen langs Oslofjorden. Det er behov for nye tiltak og virkemidler for å stanse videre nedbygging, og planen må vise hvordan kommunene kan sikre arealer. Det kan være knyttet til blant annet oppfølging av ulovlig bygging i strandsonen og ulovlige stengsler, juridisk bistand til kommuner, muligheter for å hente økonomiske midler, samt hvordan gjenværende areal i strandsonen kan gis bedre beskyttelse. Det bør strammes inn på mulighetene for videre planlagt utbygging i strandsonen og på dispensasjonspraksisen for bygging i strandsonen og sjøområder. Formålet må være å forebygge nedbygging av strandsonen og å gi tilgang til allmennheten. I tillegg at det settes av midler som gjør det mulig for kommunene å finansiere oppkjøp av eiendommer langs fjorden med hensyn på å restaurere natur på land og i sjø. Det er videre behov for å se arealer i sammenheng for å ta vare på natur- og friluftslivsverdier i og ved fjorden.

Et viktig moment for å sikre ferdsel og tilgang til kysten er kunnskapserfaring og opplevelse av levende kyst. Dersom hovedvekten av befolkningen med nærhet til kyst, ikke har mulighet til å komme dit og oppleve uberørt kyst, vet de heller ikke hvorfor dette skal tas vare på. Dette er mekanismer som gjelder all natur. Dersom du får oppleve, erfare og være en del av levende natur, er du også villig til å ta vare på den. I denne sammenhengen er DNT og de øvrige kystrelaterte frivillige organisasjonene viktig.

Frivillighetens rolle

Innsatsen og kommunikasjonen for et enkelt friluftsliv langs Oslofjorden må styrkes. Her er både engasjementet generelt i befolkningen og i frivillige organisasjoner viktig. Det er stort potensial for frivilligheten å bidra inn i arbeidet for en frisk og tilgjengelig Oslofjord. Organisasjoner som DNT er viktige i arbeidet med etablering og tilrettelegging for sammenhengende kyststier, tilrettelegging for aktivitet og tilbud for at ulike brukergrupper kan ta del i friluftslivet ved fjorden. Frivillige organisasjoner bør inviteres til arenaene der kunnskap etableres og beslutninger fattes, og det må sørges for ressurser for å kunne delta på like premisser som offentlig og privat sektor. Vi oppfordrer også til at kunnskap fra det pågående forskningsprosjektet COASTREC (ledet av Telemarksforskning) tas inn i arbeidet med ny plan. Her er kunnskapsgrunnlag blant annet om frivillige organisasjoner som viktige samarbeidspartnere i å bedre forholdene for friluftsliv og for å ivareta naturmangfoldet i og ved Oslofjorden.

Med vennlig hilsen

Inger Lise Blyverket
Generalsekretær
Den Norske Turistforening

Henning Hoff Wikborg
Daglig leder
DNT Oslo og Omegn

Simon Torgersen
Daglig leder
DNT Drammen og Omegn

Rannveig Kildal Ramtvedt
Daglig leder
DNT Nedre Glomma

Svein Olsen
Daglig leder
DNT Vansjø

Mariann Eriksen
Daglig leder
DNT Telemark

Thomas Andersen
Daglig leder
DNT Vestfold

Dag Thorstensen
Daglig leder
Larvik og Omegns Turistforening

Marie Aaberge
Seniorrådgiver naturforvaltning
Den Norske Turistforening